ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಸಭೆ

ಶುಕ್ರವಾರ 1ನೇ ಆಗಸ್ಟ್ 2003 ರಂದು

ಸದನವು ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿರುವ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ

ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 10-40 ಗಂಟೆಗೆ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಿತು

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು (ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ) ರವರು

ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದರು

1. ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆ :

ಪ್ರೊ : ಕೀರ್ತಿನಾಥ್ ಕುರ್ತುಕೋಟಿಯವರ ನಿಧನದ ಬಗ್ಗೆ

ಶ್ರೀ ಜಗದೀಶ್ ಶೆಟ್ಟರ್ (ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು) : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕೊಪ್ಪಳದಲ್ಲಿ ರೈತ ಕುಟುಂಬವೊಂದರ ಆರು ಜನರು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಈ ದಿನದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಮೊದಲು ಮುಗಿಸಿಬಿಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಜಗದೀಶ್ ಶೆಟ್ಟರ್ : ಸಂತಾಪ ಸೂಚಕ ನಿರ್ಣಯ ಆದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ನೋಡೋಣ Let us see ಈಗ ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಾರಸ್ವತಲೋಕದ ದಿಗ್ಗಜರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದ ಪ್ರೊ: ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತಕೋಟಿಯವರು ಇಂದು ದಿನಾಂಕ 31.07.2003 ರಂದು ತಮ್ಮ ಪತ್ನಿ ಸರಸ್ವತಿಯವರ ನಿಧನದ ಆಘಾತವನ್ನು ತಡೆಯಲಾರದೆ ಹೃದಯಘಾತದಿಂದ ನಿಧನರಾಗಿದ್ದು ಇವರ ನಿಧನದಿಂದ ಕನ್ನಡ ಸಾರಸ್ವತಲೋಕ ಒಬ್ಬ ಉತ್ತಮ ವಿಮರ್ಶಕ, ಪಂಚಭಾಷಾತಜ್ಞ ಸಾಹಿತಿ, ಅಂಕಣಕಾರ ಹಾಗೂ ಗೀತಾ ನಾಟಕಕಾರನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಂತಾಗಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಲು ವಿಷಾದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಯುತರು ದಿನಾಂಕ 13.10.1928 ರಂದು ಜನಿಸಿ ಗದಗಿನಲ್ಲಿ ಹೈಸ್ಕೂಲ್, ಧಾರವಾಡದ ಕೆ.ಇ. ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಬಿ.ಎ. ವ್ಯಾಸಂಗ ಮುಗಿಸಿ, 1950 ರಿಂದ ಗದಗಿನ ವಿ.ಸ. ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ ಅವರು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಎಂ.ಎ. ಪದವಿ ಪಡೆದು ಪುಣೆಯ ಪರಶುರಾಮಭಾವು ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ನಂತರ ಗುಜರಾತ್‌ನ ಆನಂದದಲ್ಲಿ ಸರದಾರ ವಲ್ಲಭ್‌ಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ದುಡಿದು 1989 ರಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತರಾದರು. ಧಾರವಾಡದ ಮನೋಹರ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯ ಸೂತ್ರಧಾರರಾಗಿ ಹಾಗೂ "ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ" ಪ್ರಾದೇಶಿಕ (ಕನ್ನಡ) ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದ ಶ್ರೀಯುತರು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜಗತ್ತಿಗೆ ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆ ಅಪಾರ. ಶ್ರೀಯುತ ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತಕೋಟಿಯವರು ಸಮಕಾಲೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆಯ ವಿನಯವಂತ ಧ್ವನಿಯಾಗಿದ್ದವರು.

ಶ್ರೀಯುತರು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯು ಸೇರಿದಂತೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀಯುತರು, ಅವರ ಬಾಳ ಸಂಗಾತಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಸರಸ್ವತಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ತಾಸುಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ, ಇಹಲೋಕ ತ್ಯಜಿಸಿದ್ದು ಒಂದು ಅಪರೂಪದ ಸಂಗತಿ.

+ ಶ್ರೀ ಡಿ.ಬಿ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ (ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವರು) : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ತಾವು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆಗೆ ನನ್ನ ಸಮರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತಕೋಟಿಯವರನ್ನು ಅರಿಯದ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಜನರೇ ಇಲ್ಲ. ಸಾರಸ್ವತ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಅವರು ಸಲ್ಲಿಸಿದಂಥ ಸೇವೆ ಸ್ಮರಣೀಯವಾದುದು; ಮತ್ತು ದೀರ್ಘ ಕಾಲ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಯತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಆಗಿದೆ. ಇಂಥ ಒಬ್ಬ ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿ ಕುರ್ತಕೋಟಿಯವರು, ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರು ಜ್ಞಾನ ನಿಧಿ. ತಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಕೊಡುಗೆಯಿಂದ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಷ್ಟೇ ಪರಿಚಿತರಲ್ಲ, ಅವರು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲೂ ಕೈ ಆಡಿಸಿದಂಥವರು. ಬಹುಶ: ವಿಶೇಷ ಏನು ಎಂದರೆ ಅವರು ಮತ್ತು ಅವರ ಬಾಳ ಸಂಗಾತಿ ಕೆಲವೇ ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಅಗಲಿರುವುದು ಏನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆಂದರೆ ಅವರಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸ್ನೇಹ ಇತ್ತು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು ಜ್ವಲಂತ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಕೆಲವೇ ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರೂ ಮೃತರಾಗಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಇತಿಹಾಸವನ್ನೇ ಬರೆದಿದ್ದಾರೇನೋ ಎಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಂಬಂಧ ಕೇವಲ ದೈಹಿಕ ಸಂಬಂಧವಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದಿರುವ ಹಾಗೆ Hindu marriage is not a contract ಅದೊಂದು ಸಂಸ್ಕಾರ. ಆ ಸಂಸ್ಕಾರ ಸಾವಿನೊಂದಿಗೆ ಪರಿಸಮಾಪ್ತಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಶಾಶ್ವತವಾದುದು ಎಂಬ ನಮ್ಮ ಕಲ್ಪನೆಗಳೇನಿವೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದಂಥ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಡಬಹುದಾದಂಥ, ಬಹುಶಃ ಎಲ್ಲರೂ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕಾದಂಥ ವಿಶೇಷ ಸಂಗತಿ. ಇಂಥ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಕನ್ನಡದ ಸಾರಸ್ವತ ಲೋಕ ಬಡವಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಜನ ತಮ್ಮ ನಮನಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದ ನಾವು ಈ ಶಾಸನಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ಅವರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟವರೇ, ಸಂಬಂಧಿಕರೇ, ನಾವೆಲ್ಲಾ ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳೇ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅವರ ಸಾರತ್ವಕ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಹಂಚಿ ಉಂಡವರೇ. ಹೀಗಾಗಿ ತಾವು ಸೂಚಿಸಿದ ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆಗೆ ಅನಿವೋದನೆಯನ್ನು ಕೋರುತ್ತಾ ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ದಯಾಮಯನಾದ ಭಗವಂತನು ಚಿರಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕರುಣಿಸಲಿ ಮತ್ತು ಸಾರಸ್ವತ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಇವರ ಸಾವಿನಿಂದ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ನೋವನ್ನು ಸಹಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕರುಣಿಸಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಧ್ವನಿಗೂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

+ ಶ್ರೀ ಜಗದೀಶ್ ಶೆಟ್ಟರ್ (ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು) : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತಕೋಟಿಯವರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗದ ದಿಗ್ಗಜರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು. ಧಾರವಾಡದ ನೆಲವು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ, ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಸಾಹಿತಿಗಳನ್ನು , ಕವಿಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿ ದೊಡ್ಡದಾದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತಕೋಟಿಯವರು ಧಾರವಾಡವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕರ್ಮಭೂಮಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹಲವಾರು ಸಾಹಿತ್ಯಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಸಾಹಿತ್ಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪರಿಚಯವಾಗಿದ್ದಲ್ಲದೇ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಚಯಾತ್ಮಕವಾಗಿದ್ದು ಅವರ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಲೇಖನಗಳಿಂದ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಲೇಖನಗಳು ಏನು

ಇರುತ್ತಿತ್ತೋ ಅದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಮೌಲ್ಯವಿತ್ತು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾದಂಥ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಹಿತ್ಯರಂಗದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥದ್ದು. ಹೀಗಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಲೇಖನಗಳ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತಕೋಟಿಯವರ ಕೊಡುಗೆ ಬಹಳ ಅಪಾರವಾದುದು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಅವರ ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ದಂಪತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೀತಿ, ವಿಶ್ವಾಸ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತು ಎನ್ನುವಂಥದ್ದು ಅವರ ಮರಣದಲ್ಲಿಯೇ ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವರ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯವರು ಅನಾರೋಗ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಪತ್ನಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿರುವ ಸುದ್ದಿ ಕುರ್ತಕೋಟಿಯವರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವ ಮುಂಚೆಯೇ, ಬಹುಶಃ ಅದೇನೋ ಒಂದು ಆತ್ಮ ಸಂಬಂಧ ಎಂದು ನಾವು ಏನು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇವೆಯೋ, ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಪತ್ನಿಯ ಮರಣದ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆಯೇ ಇವರೂ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಆ ದಂಪತಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದಂಥ ಪ್ರೀತಿ, ವಿಶ್ವಾಸವಿತ್ತು ಎನ್ನುವಂಥದ್ದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅದೊಂದು ದ್ಯೋತಕ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಬಹುಶ: ನನಗೆ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೆ ಖ್ಯಾತ ಸಂಶೋಧಕರಾದ ಶಂ.ಭಾ. ಜೋಶಿಯವರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಪತ್ನಿಯನ್ನು ಅಗಲಿದಾಗ ಅದೇ ದಿನವೇ ಪತ್ನಿಯೂ ಕೂಡ ಮರಣವನ್ನಪ್ಪಿ ಒಂದೇ ದಿನ ದಂಪತಿಗಳಿಬ್ಬರೂ ನಿಧನ ಹೊಂದಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಶಂ.ಭಾ ಜೋಶಿಯವರೂ ಕೂಡ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿದ್ದಂಥವರಾಗಿದ್ದರು. ಕುರ್ತಕೋಟಿಯವರು ಕೂಡ ಧಾರವಾಡದವರು. ಮಾನ್ಯ ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತಕೋಟಿಯವರ ನಿಧನದಿಂದಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗಕ್ಕೆ ತುಂಬಲಾರದ ನಷ್ಟವಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗ ಬಡವಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಲೇಖನಗಳ ರಂಗಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡದಾದ ಕೊರತೆಯೇ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ, ಮಾನ್ಯ ಕೀರ್ತಿನಾಥ್ ಕುರ್ತಕೋಟಿಯವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೋರಿ ಅವರ ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಅವರ ಅಗಲಿಕೆಯಿಂದ ಏನೊಂದು ದುಃಖ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಆ ದುಃಖವನ್ನು ಭರಿಸುವಂಥ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ದೇವರು ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ದೇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

+ **ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಕೆ. ಪಾಟೀಲ್ (ಭಾರಿ ನೀರಾವರಿ ಸಚಿವರು)** : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತಕೋಟಿಯವರು ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮದ ಹತ್ತಿರದ ಗ್ರಾಮದವರು. ಕುರ್ತಕೋಟಿ ಗ್ರಾಮದವರು. ನಾವು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ರೈತರು ಎಂದರೂ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅತ್ಯಂತ ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಮನೆತನದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥವರು, ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅವರು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ಕೀರ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರು ಅವರು ಅತ್ಯಂತ ವಿಮರ್ಶಕರು ಆಗಿದ್ದರು. ವಿಮರ್ಶಕರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾರಸ್ವತ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಾಗ ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತಕೋಟಿಯವರು ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆಯ ವಿಮರ್ಶಕರಿಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಎರಡನೆಯವರಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಹಲವಾರು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವುದು ಕಠಿಣವೆನಿಸಿದಾಗ ಅವರನ್ನು ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಕೊಡಮಾಡಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ

ಸಮಿತಿಯವರು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಗುಜರಾತಿನ 'ಮುನ್ಸಿಯವರ ತಪಸ್ವಿನಿ' ಗೆ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಮಗಾಠಿಯ ಖಾಂಡೇಕರೆ ಅವರ 'ಯಾಯತಿ' ಗೆ ಕೊಡಬೇಕೋ ಎನ್ನುವ ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎದುರಾದಾಗ ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತಕೋಟಿ ಅವರ ಪರಾಮರ್ಶೆಗೆ ಆ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು. ಅವರು, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಡಿ 'ಯಯಾತಿ' ಪರವಾಗಿ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಮತವನ್ನು ನೀಡಿದರು ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾರಣಗಳು ಇವರನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ದೊಡ್ಡ ವಿಮರ್ಶಕರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಎತ್ತಿತೋರಿಸಿತು. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂತ ವಿಮರ್ಶೆಯನ್ನು ಸಾರಸ್ವತ ಲೋಕ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮೆಚ್ಚಿತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರು ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡವರು ಎಂದು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅವರು ನನಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಮೀಪದವರು. ನನ್ನ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಹಿತೈಷಿ. ನನ್ನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಿದವರು. ಅದು ಮಾನ್ಯ ಚಂದ್ರಕಾಂತ್ ಬೆಲ್ಲದ್‌ರವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನನ್ನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವಾಗ ಬೆಲ್ಲದ್ ಅವರನ್ನು ಅವರು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿದ್ದರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟು ಅವರು ನನಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕೂಡ ಇತ್ತು. ಅವರು ನನ್ನ ತಂದೆಯವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದವರು. ಪಕ್ಕದ ಊರಿನವರು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಂಬಂಧ ಬಹಳಷ್ಟು ಗಾಢವಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಬರೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಮುನಿ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ, ಗೀತನಾಟಕ ಯುಗಧರ್ಮ, ಸಾಹಿತ್ಯ ದರ್ಶನ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಂದ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಹಾಗೂ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೃತಿಗಳೆಂದು ಹೆಸರಾಗಿವೆ. 'ವಿಮರ್ಶೆ ವಿನಯ' ಎಂಬ ಬೃಹತ್ ಗ್ರಂಥಗಳು ವಿಮರ್ಶಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಉದ್ದಗಲಕ್ಕೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿದ ಉತ್ತುಂಗ ಕೃತಿಗಳು ಆಗಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ನೆನೆಯುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಾಗೂ ನಡೆದು ಬಂದ ದಾರಿ ಮೂರು ಸಂಪುಟ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಗಂಭೀರ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಇವತ್ತು ಅದು ಒಂದು ರೀತಿಯ ರೆಫರೆನ್ಸ್ ಬುಕ್‌ಗಳಾಗಿವೆ. ಅಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಸಾಹಿತಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಗಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಸಾವು ಎಲ್ಲರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದೆ ಎಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ವಿಚಾರನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಕಾನೂನು ಹಾಗೂ ಸಂಸದೀಯ ಸಚಿವರು ಬಹಳ ಸುಂದರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆದರ್ಶ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಅವರು ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಕೇವಲ ಅವರ ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದುಕೂ ಸಹ ಎಲ್ಲರಿಂದ ಪ್ರೀತಿ ಗೌರವ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಂಥದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಅವರ ನಿಧನದಿಂದ ಈ ದೊಡ್ಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದಿಗ್ಗಜರು ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಗಲಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು, ಇಂತಹ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಕನ್ನಡದ ಸೇವಕ ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಗಲಿದ್ದಾರೆಂದು ಹಾಗೂ ಅವರು ಏರಿರತಕ್ಕಂಥ ಎತ್ತರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನಿಸಿ ಅವರ ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆ ಸಹ ಸಕಲ ಸರ್ಕಾರಿ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಆಗಬೇಕೆಂದು ನಿನ್ನೆ ನಿರ್ಣಯಿಸಿ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟರು. ಇವತ್ತು ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತಕೋಟಿ ಅವರ ನಿಧನ ಸಾರಸ್ವತ ಲೋಕಕ್ಕೆ ತುಂಬಲಾರದ ಹಾನಿಯಾಗಿದೆ. ಸಾರಸ್ವತ ಲೋಕ ಅವರನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಬಡವಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಅವರನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಬಡವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಅವರ

ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಭಗವಂತನು ಚಿರಾಶಾಂತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಿ ಹಾಗೂ ಅವರ ಶ್ರೀಮತಿಯವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೂ ಸಹ ಚಿರಶಾಂತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಅವರಿಗೆ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ ತಾವು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನಾನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

+ ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಸ್. [illegible]ಟೀಲ್ (ಮುಂಡರಗಿ) : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತಕೋಟಿಯವರು ನಮ್ಮ ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು. ಗದಗ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಒಂದು ಭೂಮಿಯ ಮಣ್ಣೇ ಹಾಗೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ಇತ್ತಿತ್ತಲಾಗಿ ನಾವು ಕುಂಬಳ ಗ್ರಾಮದ ಚನ್ನವೀರಕಣವಿಯವರು ಹಾಗೆಯೇ ಚಾಮರಾಜ ಕವಿ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಗದಗ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ನಾರಾಯಣ ಪುರದವರು; ಪ್ರಭುಲಿಂಗ ಲೀಲೆ ಬರೆದರು. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಗದುಗಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನ ಉತ್ತಮವಾದಂತಹ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಇವತ್ತು ಆಗಿಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತಕೋಟಿಯವರು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾದರೂ ಕೂಡ ಕನ್ನಡದ ಬಗೆಗೆ ಅವರು ಮಾಡಿದಂತಹ ಸೇವೆಯನ್ನು ನಾವು ಮೆಚ್ಚಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ಬೇಂದ್ರಯವರ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳಕಿಗೆ ತಂದುಕೊಟ್ಟವರು ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತಕೋಟಿಯವರು. ನಾವು ಹೋದವರ್ಷ ಲಕ್ಕುಂಡಿ ಉತ್ಸವ ಮಾಡಿದಾಗ ಇವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಗೋಷ್ಠಿ ಕೂಡ ನಡೆಸಿದೆವು. ಅವತ್ತು ಅವರು ಹೇಳಿದಂತಹ ಹಾಗೂ ನುಡಿದಂತಹ ಮಾತುಗಳು ಇವತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಹೃದಯಾಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿವೆ. ಅಂತಹ ಒಬ್ಬ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶಕರನ್ನು ನಾವು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಬಹುಶಃ ತಮಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ 2--3 ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬ ಕೃಷಿಗೆ ಅಪಾರವಾದಂತಹ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದವರನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾದಂತಹ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದಂತಹ ಒಬ್ಬ ಸಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೇಳಿರುವುದು ಗಂಡ ತೀರಿಕೊಂಡಾಗ ಹೆಂಡತಿ ಆಘಾತದಿಂದ ಸಾವಿಗೀಡಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಇದು ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ ತೀರಿಕೊಂಡಾಗ ಅವರ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಸಂಶಯದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಬಾರದು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದರಂತೆ ಆದರೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳಿದ ತಕ್ಷಣ ಅವರು ಆಘಾತವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಅವರ ಒಂದು ಪ್ರೇಮ ಸಂಬಂಧ ಎಷ್ಟೊಂದು ಗಾಢವಾಗಿ ಇತ್ತು ಎನ್ನುವುದು ಕೂಡ ಇದರಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಒಂದು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಲೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕ ಇವತ್ತು ಇವರನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಬಡವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅವರುಗಳ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಚಿರಶಾಂತಿಯನ್ನು ನೀಡಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ತಾವು ತಂದಿರುವ ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

+ ಶ್ರೀ **ಚಂದ್ರಕಾಂತ್ ಬೆಲ್ಲದ್ (ಧಾರವಾಡ)** : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಇವತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಅಡಳಿತಾತ್ಮಕವಾಗಿ ರಾಜಧಾನಿಯಾದರೆ, ಧಾರವಾಡ ಒಂದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಧಾನಿ, ಈ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ಅನೇಕ ಜನ ಸಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಈ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತಕೋಟಿಯವರು ಸಹ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದವರು. ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು, ಮಾನ್ಯ ಹೆಚ್.ಕೆ. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು, ಮಾನ್ಯ ಎಸ್.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್ ರವರು ಮಾನ್ಯ ಚಂದ್ರೇಗೌಡರು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಬಹುಶಃ ಧಾರವಾಡ ಅನೇಕ ಸಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಒಂದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನಗರ. ಆ ನಗರಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ಕಿರೀಟಪ್ರಾಯವಾದಂತಹ ಶಂಬಾ

ಜೋಶಿಯವರಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಬೇಂದ್ರೆಯವರಾಗಲಿ ಇವರೆಲ್ಲರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಉತ್ತಮ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದಂತಹ ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತಕೋಟಿಯವರು ಬಹು ಭಾಷಾ ಪಂಡಿತರು. ಅವರು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪಂಡಿತರಾದರೂ ಸಹ ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಂದು ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಗುಜರಾತ್‌ನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ನಿವೃತ್ತಿಯ ನಂತರ ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಬಂದು ನೆಲೆಸಿದ್ದರು. ಬಹುಃ ಧರವಾಡದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನಗರದಲ್ಲಿ ಅವರ ಕೊನೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಅನೇಕ ಜನ ಸಾಹಿತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿದರು. ಅವರು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಆ ಒಂದು ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ಬಹುಶಃ ಧಾರವಾಡದ ಇವತ್ತಿನ ಯುವ, ಸಾಹಿತಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ಅನೇಕ ಜನ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಇವತ್ತು ಬೆಳೆದುಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತಹ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕವಾದಂಥಾದ್ದಾಗಿದೆ ಅದರಿಂದ ಅನೇಕ ಜನರು ಪ್ರೇರಣೆ ಪಡೆದು, ಇವತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯಲೋಕದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದಿಗ್ಗಜರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಇವರಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವೂ ಅನೇಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಸಿಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರಯವರಾಗಲೀ, ಶಂಬಾ ಜೋಶಿಯವರಾಗಲೀ, ಇವರು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲೇ ಅಗ್ರಗಣ್ಯ ಸಾಹಿತಿಗಳೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು, ಅಂತಹ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಅನೇಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ, ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಎತ್ತರವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಸಾಹಿತಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಇವರ ಅಗಲಿಕೆ ಕನ್ನಡನಾಡಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಾರಸ್ವತಲೋಕಕ್ಕೆ, ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಂದಕವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದೆ, ಇವರ ಸಾವಿನ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿ, ನಮಗೆ ಬಹಳ ವಿಷಾದವಾಯಿತು; ಮೊನ್ನೆ 75ನೇ ವರ್ಷದ ಚನ್ನವೀರ ಕಣವಿಯವರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಇವರು ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಅವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತನಾಗಿದ್ದೆ, ಅವರ ಆರೋಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿ ಸರಿಯಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ನಾನು ಅವರನ್ನು ಕಾಣುವಂತಹ ಅಪೇಕ್ಷೆಯೂ ಇತ್ತು, ಆದರೆ ಅವರನ್ನು ಕಾಣುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ, ನನಗೆ ಅವರು ಆರಾಮವಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಮನೆಯವರಿಗೆ ಆರಾಮವಿಲ್ಲವೆನ್ನುವಂತಹ ವಿಚಾರ ತಿಳಿದು ಬಂತು, ಆದರೂ ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರವಿತ್ತು, ಆದರೆ ಈ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಅವರ ಮನೆಯವರನ್ನೂ ಸಹಿತ ಕಾಣುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಇವರ ಸಾವಿನ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ತಿಳಿದು ನನಗೆ ಆಘಾತವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಶ್ರೀ ಜಿ.ಬಿ. ಜೋಶಿಯವರು ಜಡಭರಿತ ಎಂದು ಕನ್ನಡನಾಡಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು, ನಾವು ಒಂದೇ ಓಣಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರು ರಾಮಜ್ಯೋಶಿಯವರು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಿನ್ನೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅವರೊಡನೆಯೂ ಸಹಿತ ನನಗೆ ಸಂಬಂಧವಿದೆ, ಮತ್ತೆ ನಾನು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವಂಥಾದ್ದು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಶಂಬಾ ಜೋಶಿಯವರ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ, ಇವರ ಗೋಕಾಕ್ ಚಳುವಳಿಯ ಮೂಲಕ, ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ವಿಧಾನಸಭೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಹಿತ್ಯಲೋಕದ ದಿಗ್ಗಜರು ನನಗೆ ನೀಡಿದಂತಹ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ವಿಧಾನಸಭೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ, ಎನ್ನುವಂತಹ ವಿಚಾರ ನನಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ, ಇಂತಹ ಪ್ರೊ: ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತಕೋಟಿಯವರು, ನಮ್ಮ ಇಡೀ ಸಾರಸ್ವತ ಲೋಕಕ್ಕೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಂತಹ, ಕೊಡುಗೆ ಅಪಾರವಾದಂಥದ್ದು. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರೀ ಗೌರವದೊಂದಿಗೆ ಏನು ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡಿದೆ, ಇದು

ಕನ್ನಡನಾಡಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ, ಈ ನಾಡಿಗೆ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದಂಥವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೊ: ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತ ಕೋಟಿಯವರ ಪ್ರೇರಣೆ. ಮತ್ತೆ ಅವರ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಈ ನಾಡು ಮುನ್ನಡೆಯಲಿ, ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿ ದೊರೆಯಲಿ ಸಾಹಿತಿಗಳೆಲ್ಲ, ಆ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಯಲಿ, ಅವರ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಯುವ ಮೂಲಕ, ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿ ದೊರೆಯಲಿ, ಮನುಷ್ಯ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಬದುಕಿದ್ದ ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ, ಅವರು ಹೇಗೆ ಬದುಕಿದರು, ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಏನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟರು ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯ. ಆ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಕನ್ನಡನಾಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದುದು ಇಡೀ ಕನ್ನಡನಾಡಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದಂತಹ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿ ದೊರೆಯಲಿ, ಎಂದು ಹಾರೈಸಿ, ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೂ ವಂದಿಸಿ, ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

+ **ಶ್ರೀ ಪಿ.ಜಿ.ಆರ್. ಸಿಂಧ್ಯ (ಕನಕಪುರ)** : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಪ್ರೊ: ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತಕೋಟಿಯವರ ನಿಧನ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಲೋಕಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಇಡೀ ದೇಶದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಆಗಿರುವಂತಹ ಅಪಾರವಾದ ನಷ್ಟವೆಂದು ನಾನು ತೀಳಿದಿರುವಂಥವನು. ಮಾನ್ಯರ ಆಳವಾದಂತಹ ಜ್ಞಾನ, ಅವರ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಓದಿದಂತಹ ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ, ಅವರಿಗೆ ಇದ್ದಂಥ ನೆನಪಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾಗಿರುವಂತಹ ಶ್ರೀ ವೈ.ಎನ್.ಕೆ. ಯವರು, ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳು. ಹೇಳಿರುವಂತಹ ಒಂದು ಮಾತು, ನನಗೆ ಈಗ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದರ ಉಲ್ಲೇಖ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ, "ಕುರ್ತಕೋಟಿ, ಕುರ್ತಕೋಟಿ, ಎಂತಹ ಮೆಷುರಿ, ಎಂತಹ ಮೆಮರಿ, ನಿನಗೆ ಟೇಪರೇಕಾರ್ಡರ್ ಅನ್ ನೆಸಸರಿ" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಅವರು ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂಥಾದ್ದು, ಯಾವತ್ತಿಗೂ ಸಹಿತ ಅವರ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಓದುತ್ತಿದ್ದಂಥವರಿಗೆ ಮರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕನಕಪುರದಲ್ಲಿ 67ನೇ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಆಮಂತ್ರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಮಾಡುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭ ದೊರೆಯಿತು, ನನಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅನೇಕ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಪರಿಚಯವಿದ್ದರೂ ಸಹಿತ, ಶ್ರೀ ದಯಾನಂದ ಶ್ಯಾನುಭಾಗರು ಮತ್ತು ಪ್ರೊ: ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತಕೋಟಿಯವರು ಬಹಳ ಆತ್ಮೀಯರು, ಯಾರಾದರು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಭಿರುಚಿ ಇದೆಯೆಂದ ಕ್ಷಣವೇ, ಮಾನ್ಯ ಪಾಟೀಲ್ ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರು, ಮತ್ತೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಮ್‌ಜಾದವ್ ಅವರು ಇವರು ತೀರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರೊ: ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತಕೋಟಿಯವರು, ಇವರೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮನ್ನು ಬಹಳ ಆತ್ಮೀಯತೆಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾವು ಏನೋ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೇವೇನೋ, ಎಂದು, ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಗೌರವವನ್ನು ತೋರಿಸಿದರೆ, ನಮ್ಮನ್ನು ಬಹಳ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ನೋಡುವಂಥಾದ್ದು ಇತ್ತು. ಇವತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಹೆಸರು ಇರುವಂಥದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇಂತಹ ದೊಡ್ಡ ವಿದ್ವಾಂಸರು ನೆಲೆಯಾಗಿರುವಂಥಾದ್ದು ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳು ಅಂದರೆ ನೀರಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ನೆಲದ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಾವಿಬ್ಬರೂ

ಒಂದು ಎನ್ನುವಂಥಾದ್ದನ್ನು ಶ್ರೀ ದ.ರಾ ಬೇಂದ್ರೆಯವರಿರಬಹುದು, ಮಾನ್ಯ ಗೋಕಾಕ್‌ರವರು ಇರಬಹುದು, ಪ್ರೊ: ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತಕೋಟಿಯವರು ಇರಬಹುದು. ವಿಶೇಷವಾದಂತಹಹ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರೊ: ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತಕೋಟಿಯವರ ಕೊಡುಗೆ ಅಪಾರವಾದಂಥಾದ್ದು, ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ, ಮತ್ತೆ ನಾವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸೆಂಟರ್ ಪೇಜ್ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಅನ್ನು ಓದುವಂಥವರಿಗೆ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ something missing ಎಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವಿಮರ್ಶೆಯಾಗಬೇಕೆಂದ ತಕ್ಷಣವೇ ಪ್ರೊ: ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತಕೋಟಿಯವರು ಕಾಣುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೆಯೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಹೆಚ್.ಎಸ್.ಕೆ.ಯವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಸೋಮವಾರದಂದು ಮಾನ್ಯ ಹೆಚ್.ಎಸ್.ಕೆ. ಯವರ ಆರ್ಥಿಕ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಓದದೇ ಹೋದರೆ ಏನೋ ಒಂದು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ, ಅದೇ ರೀತಿ ಪ್ರೊ: ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತಕೋಟಿಯವರ ವಿಮರ್ಶೆ ಏನು ಇದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಸರು ಕುರ್ತಕೋಟಿಯವರು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಅಗಲಿಕೆ ಇವತ್ತು ಸಾರಸ್ವತ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೆ ಆಗಿರುವಂಥಾ ದೊಡ್ಡ ನಷ್ಟವೆಂದು ತಿಳಿದು, ತಾವು ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಇಂತಹ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ದಿಗ್ಗಜರು, ಅವರ ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗದವರು ತೀರಿಕೊಂಡ ಆಘಾತವನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ ಏನು ಅಸು ನೀಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೋರುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಏನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಮೃತರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಚಿರಶಾಂತಿ ಸಿಗಲಿ, ಮತ್ತೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಹ ಯುವಕರಿಗೆ, ಅವರ ಅಭ್ಯಾಸ, ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಇದ್ದಂತಹ ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಾಗಲಿ, ಎಂದು ಹಾರೈಸಿ, ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ತಾವು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಧನ್ಯವಾದಗಳು

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ದಿವಂಗತರಾದ ಶ್ರೀ ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತಕೋಟಿಯವರಿಗೆ ಗೌರವ ಸೂಚಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಕಾಲ ಮೌನವನ್ನಾಚರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

(ಮೃತರ ಗೌರವಾರ್ಥ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಮೌನವನ್ನಾಚರಿಸಿದರು)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಈ ಸದನವು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ಸಂತಾಪ ಸೂಚಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮೃತರ ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲಾಗುವುದು.

2) ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಮಂಡನೆಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೋರಿಕೆ:

ವಿಷಯ : ಕುಷ್ಟಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಎಂ. ರಾಂಪುರ ಗ್ರಾಮದ ಒಂದೇ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಆರು ಜನರು ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ.

ಶ್ರೀ ಜಗದೀಶ್ ಶೆಟ್ಟರ್ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಒಂದು ನಿಮಿಷ, ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಮುಗಿಯಲಿ,

ಶ್ರೀ ಜಗದೀಶ್ ಶೆಟ್ಟರ್ (ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು) : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರವನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತಿ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕೋಣವೇ?